

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko Bankowi [...] S.A. w W.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt I ACa 500/13,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego,
- 3) przyznaje adw. A.K. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie) kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od tego rodzaju czynności tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił powództwo powoda J. P. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wystawionego w dniu 18 lutego 2002 r. przez pozwany Bank [...] S.A. w W. bankowego tytułu egzekucyjnego, opatrzonego w dniu 24 kwietnia 2002 r. klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy w Lesku. Sąd wskazał, że powód, który kwestionował dopuszczalność prowadzenia na podstawie tego tytułu egzekucji w zakresie przekraczającym kwoty wskazane w jego oświadczeniu o poddaniu się egzekucji oraz nieuwzględnienie wniosków powoda dotyczących spłaty kredytu, nie może na tej podstawie oprzeć powództwa z art. 840 § 1 k.p.c. Sąd zaznaczył, że powództwo to jest środkiem merytorycznej obrony, tymczasem podniesione zarzuty nie opierały się na twierdzeniu, że roszczenie banku nie istnieje lecz że nie może być egzekwowane na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. Ta kwestia winna być jednak przez powoda kwestionowana na etapie nadawania tytułowi bankowemu sądowej klauzuli wykonalności.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 16 stycznia 2014 r. oddalił apelację powoda od orzeczenia Sądu Okręgowego dzieląc ustalenia i wnioski Sądu pierwszej instancji.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego powód zarzucił naruszenie art. 96 i 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. Nr 147, poz. 907 ze zm.) przez błędną wykładnię i niezastosowanie w kontekście art. 840 § 1 k.p.c. oraz naruszenie art. 840 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c. domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania lub dokonania jego zmiany przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny

środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. wskazując na potrzebę wyjaśnienia istotnego zagadnienia prawnego czy w świetle art. 97 ust. 1 i 2 pr. bankowego bank jako wierzyciel może prowadzić skuteczną egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego ponad kwoty, do których dłużnik poddał się egzekucji oraz czy dłużnikowi przysługuje skuteczne powództwo przeciwegzekucyjne w wypadku prowadzenia takiej egzekucji. Jako wymagające wykładni wskazał wszystkie przepisy przytoczone w podstawach skargi kasacyjnej.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym.

Skarżący powinien dostrzegane zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację prawną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.),

musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Problemy, który wskazuje powód, był już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w uzasadnieniu powołanego przez pozwanego w odpowiedzi na skargę kasacyjną wyroku z dnia 13 kwietnia 2007 r. (III CSK 416/06, Lex nr 269807), prowadzących do wniosku, że kognicją sądu w postępowaniu z powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonalności (art. 840 k.p.c.) nie są objęte zarzuty formalne związane z nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności; zarzuty takie, do których należy m.in. zarzut braku wymaganego przez art. 97 ust. 1 Prawa bankowego z 1997 r. pisemnego oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji mogą być podnoszone w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, w drodze zażalenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 r., III CZP 14/85, OSNCP 1985/12/192, por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2009 r., II CSK 207/09, OSNC 2010/4/62).

W rezultacie, skoro wskazane przez skarżącego przepisy zostały już wyłożone a zagadnienia znalazły wyjaśnienie, nie zachodzą przywołane przez niego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na wystąpienie innych przyczyn przemawiających za merytorycznym rozpatrzeniem skargi.

Z powyższych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., a wysokość zasądzonych kosztów z postanowień § 2 ust 1 i 2, § 6 pkt 6 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Orzeczenie o kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oparta jest na treści § 2, § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 i § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września

2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).